

Zapisnik sestanka s predstavniki OSIC-ev in ARRS-ja

- Namen sestanka:** Pregled in reševanje problemov pri katalogizaciji, verifikaciji in vrednotenju bibliografskih enot, ki se upoštevajo pri vrednotenju raziskovalne uspešnosti
- Kraj/čas:** IZUM, Maribor, 23. 5. 2017, od 10.00 do 17.00
- Prisotni predstavniki OSIC-ev:** mag. Janez Jug, Mira Vončina, mag. Boštjan Mur (OSICD), Simona Frankl, Martin Grum (OSICH), dr. Mira Vovk-Avšič, Iztok Skulj (OSICT), mag. Irena Sajovic (OSICN), dr. Tomaž Bartol (OSICB), Irena Janjić (OSICM)
- Prisotni predstavniki ARRS-ja:** Marica Žvar
- Prisotni predstavniki IZUM-a:** Davor Šoštarič (uvodni nagovor), Tadeja Brešar, Branko Kurnjek (prve tri točke sestanka), Lidija Curk, Darinka Šeško, mag. Apolonija Marolt Zupan

Vsebina in dogovori

Uvodoma je prisotne pozdravil Davor Šoštarič in predstavil problematiko odprtega dostopa, ki zahteva zbiranje in prikazovanje dodatnih podatkov (o financerju) v bibliografskih zapisih. V nadaljevanju je Marica Žvar v svojem imenu in imenu drugih predstavnikov ARRS-ja, ki se sestanka niso mogli udeležiti, pohvalila delo OSIC-ev in IZUM-a.

Predstavniki IZUM-a so pred sestankom zbrali vprašanja, predloge in pripombe predstavnikov OSIC-ev in ARRS-ja ter jih, zbrane v enem dokumentu, še pred sestankom predali udeležencem. Dokument z enajstimi točkami je bil na sestanku temeljno delovno gradivo. Udeleženci so zbrane probleme obravnavali po vrstnem redu in za večino (obravnavanih) točk podali sklep ali priporočilo, pri posameznih točkah pa samo pojasnilo.

1. Kreiranje, redakcija in verifikacija zapisov

a) Odgovornost za zapis (redakcija zapisov zaradi verifikacije)

OSIC-i so predstavili problematiko odgovornosti za celoten bibliografski zapis kot zadnji redaktorji, kadar kot katalogizatorji v imenu OSIC-a posežejo vanj le zaradi spremembe tipa (ali podatka, ki vpliva na točkovanje). Izrazili so željo po rešitvi, da v takih primerih ti katalogizatorji ne bi bili upoštevani kot zadnji redaktorji.

SKLEP:

- Dokler ne najdemo boljše rešitve, sistem opozarjanja na napake bibliografskih zapisov ostane tak, kot je. Za zapis je v celoti (brez izjem) odgovoren zadnji redaktor.

b) Kreator in verifikator zapisa je ista oseba

OSIC-i so izpostavili očitok Univerze v Mariboru, ki se ji zdi nesprejemljivo, da ista oseba kreira in verificira bibliografski zapis (kakor tudi, da so avtorji in verifikatorji iz iste raziskovalne institucije).

Pojasnilo:

- Sedanji način verifikacije, pri katerem je pri nekaterih zapisih kreator in verifikator ista oseba (ali pa avtorji in verifikatorji prihajajo iz istih institucij), ni problematičen, ker je predvideno, da lahko kdor koli da pobudo za obravnavo vsebinsko spornih tipologij (212. člen) [Pravilnika o postopkih \(so\)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti](#).

2. Tipologija (blogi, definicija tipa 1.16, integrirni viri ter tipa 2.26 in 2.27, prekategORIZACIJE V TIP 2.01)

a) Blogi

OSIC-i so izpostavili pojav primerov razširjanja informacij v blogih, kjer se pojavljajo tudi strokovni prispevki. Predlagajo razmislek glede uvedbe novega tipa.

SKLEP:

- Zaradi nedorečenih pravil vnosa prispevkov na blogih in nedefiniranih zahtev, kaj naj bi spadalo v morebiten nov tip (da se prepreči nekritičen vnos vsega, kar je objavljeno na spletu), zaenkrat vse ostane tako, kot je.

b) Definicija tipa 1.16

OSIC-i so predlagali razmislek glede dopolnitve tipa 1.16 (po zgledu izvirnih znanstvenih člankov).

SKLEP:

- OSICB pripravi predlog dopolnitve tipa 1.16.

c) Integrirni viri ter tipa 2.26 in 2.27

OSIC-i so predlagali sprostitev programske kontrole, tako da bo v zapise za integrirne vire možen tudi vnos tipov 2.26 in 2.27 (kot je že zdaj možno za tip 2.06).

SKLEP:

- Programska kontrola se sprostí, tako da bo v zapise za integrirne vire omogočen vnos tipov 2.26 in 2.27.
- Pri posodobitvah podrejenih del tipa 1.26 (vezanih na integrirne vire) bo OSIC spremljal morebitne podvojene zapise.

d) Prekategorizacije v tip 2.01

OSIC-i so izpostavili problematiko ponovno izdanih prispevkov zbornikov s konferenc, ki izidejo v monografiji pri znanstveni založbi in so zajeti v dodatnem navodilu: »Če je srečanje le priprava na izdajo znanstvene monografije ali če se posebej izbrani in recenzirani prispevki iz konferenčnega zbornika naknadno izdajo v znanstveni monografiji, o morebitni uvrstitvi v tip 2.01 odloča znanstveni svet vede pri ARRS.«

SKLEP:

- O teh izjemah odloča Znanstveni svet agencije (ZSA) na predlog Znanstvenoraziskovalnega sveta vede (ZSV) in OSIC-i morajo brez izjeme upoštevati določila dodatnih navodil o zbornikih s konferenc. V skladu s tem se dopolnijo navodila katalogizatorjem.

3. Točkovanje znanstvenih sestavnih delov v monografiji tipa 1.16

OSIC-i so prejeli pritožbo nekaterih raziskovalcev glede pravila upoštevanja obsega dela pri točkovanju. Menijo, da bi se zmeraj moralo upoštevati število znakov namesto števila strani. Nekateri avtorji dobivajo neupravičene točke zaradi velikega števila strani, čeprav je število znakov manjše (zaradi velikih fontov pisav, velikih razmikov med vrsticami ipd.).

SKLEP:

- ARRS-ju se pošlje predlog dopolnitve pravilnika glede upoštevanja števila znakov tudi v primerih, ko ena stran pomeni manj kot 2000 znakov s presledki in ločili.
- Dodatna navodila za katalogizatorje se dopolnijo z navodili za vnos števila znakov (podpolje 970c) v primerih, ko obstaja sum, da realno število bistveno odstopa (navzgor ali navzdol) od standarda 2000 znakov na stran (s presledki in ločili).

4. Nedostopnost sklepov ZSV in ZSA o spremembi tipa dela bibliografskega zapisa

OSIC-i so opozorili na nedostopnost sklepov ZSV in ZSA (do 29. 7. 2016, ko je bil sprejet nov pravilnik) o spremembi tipa dela bibliografskega zapisa (npr. konferenčnega zbornika v tip 2.01), zato je včasih videti, kot da OSIC-i ne opravljajo nalog v skladu s pravili. O vseh predlogih za prekategorizacijo bibliografskih enot odloča ZSA na predlog področnih ZSV.

SKLEP:

- Podatek o sklepu ZSV in ZSA vnese OSIC v podpolje 830a.
- Pojasnilo o uporabi polja 830a se doda v dodatna navodila za katalogizatorje.

5. Še zmeraj dostopni starejši dokumenti na spletu

Na spletu so še zmeraj dostopni starejši dokumenti, ki niso več v veljavi, saj so jih nadomestili novi. Ker iz starih dokumentov ni razvidno, da niso več v veljavi, se nekateri avtorji sklicujejo na stare dokumente.

SKLEP:

- V starejše dokumente dodamo datum veljavnosti, enako se predlaga tudi ARRS-ju.

6. Vrstilci UDK

ARRS je celotni področji *arhitektura in oblikovanje* ter *urbanizem* uvrstil v področje družboslovja, zato so se pojavile zahteve posameznih fakultet po preureditvi vrstilcev UDK teh področij iz vede *tehnika* v vedo *družboslovje*. Hkrati so OSIC-i ugotovili, da nekateri UDK-ji ostajajo nerazporejeni in da so nekateri črtani.

SKLEP:

- Predlog prerazporeditve vrstilcev UDK za iskanje po področjih *arhitektura in oblikovanje* ter *urbanizem* bo najprej posredovan ARRS-ju:
 - 7* – H, razen 71*, 72* → D (razen 725, 727, 728 → T, 72.03, 72.04, 726, 728.8 → H), 796*, 797, 798, 799 → D.
- Nerazvrščeni vrstilci UDK se bodo razvrščali takole:
 - 030 – H,
 - 050 – D in
 - 08* – H.
- Črtajo se vrstilci 009 in 619*, ker jih ni več v šifrantu za podpolje 675c.
- Do jeseni OSIC-i pripravijo predlog dopolnitve šifranta 675c in preverijo obstoječe razvrstitve vrstilcev UDK (podajo predloge sprememb). Predlog dopolnitve šifranta 675c OSIC-i posredujejo NUK-u.
- Končna verzija razvrstitev vrstilcev UDK se objavi na spletu (vključno z razrešitvami).
- Ko bo ARRS sprejemal nov pravilnik, bi moral potrditi tudi obstoječa dodatna navodila katalogizatorjem in UDK za razvrščanje.

7. Seznam znanstvenih založb (BIBLIO-C)

a) Domače založbe, merila za uvrščanje založb na seznam agencije

ARRS je prejel pobudo za uvrstitev domače založbe (založba Inštituta za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor) na seznam znanstvenih založb (BIBLIO-C). ARRS je predlagal, da OSIC-i pripravijo merila za uvrščanje založb na seznam znanstvenih založb agencije.

SKLEP:

- Izhodišče predstavljajo merila, ki so opisana v dokumentu [Navodila za delo OSIC-ev](#).
- OSIC-i pregledajo obstoječa merila, ki jih po potrebi dopolnijo/spremenijo in nato pošljejo ARRS-ju. Rok za oddajo je 20. 6. 2017, koordinator je OSICD.

b) Problematika spornih in ukinjenih založb

OSIC-i so izrazili sum, da so nekatere založbe, ki so na seznamu agencije, dvomljivega slovesa. Pri založbi In Tech so npr. opazili elemente, ki nakazujejo resno in verodostojno objavlanje, a tudi elemente, ki vzbuja dvom o kvaliteti objav in sum o neetičnem publiciranju (agresivno trženje, neetično sprejemanje neustreznih člankov v objavo, pričevanja mnogih raziskovalcev na spletu o izvedbi kvazirecenzij ...).

SKLEP:

- IZUM bo pripravil poseben seznam založb, ki bo (na podlagi vrstilcev UDK za zadnjih 5 let) opremljen z informacijo o tem, katere vede pretežno pokriva posamezna založba, in ga poslal OSIC-em. Na podlagi tega seznama bo vsak OSIC pripravil seznam potencialno spornih (in tudi ukinjenih) založb (rok: jesen 2017). Vsak predlog umika založbe s seznama mora biti ustrezno argumentiran in dokumentiran, saj predstavlja publiciranje pri teh založbah vrhunec znanstvenega objavlanja (izjemni dosežki, kvantitativna ocena A") in spada v nadpovprečno znanstveno uspešnost. Predloge bodo OSIC-i poslali znanstvenoraziskovalnim svetom ved. Vse morebitne spremembe bodo upošteevane na seznamu za leto 2018.

8. Seznam revij, ki niso vključene v MBP, se pa upoštevajo pri kategorizaciji znanstvenih publikacij (BIBLIO-B)

a) Sumljivi založniki

OSIC-i so opazili, da so na tem seznamu tudi revije, ki izhajajo pri sumljivih založnikih.

SKLEP:

- IZUM na seznam doda podatek o založniku.
- OSIC-i preverijo seznam, predlagajo umike posameznih revij in pošljejo predloge znanstvenoraziskovalnim svetom ved.

b) Postopek uvrščanja revij na seznam

Nekateri OSIC-i so predlagali, naj ARRS da pobudo, da bi OSIC-i odločali o uvrstitvah revij na ta seznam, ZSV pa bi obravnaval le pritožbe.

SKLEP:

- Postopek uvrščanja na seznam ostaja enak (o uvrščanju revij na ta seznam naj še vedno odloča ARRS).

9. Pritožbe zaradi sprejemanja vedno novih pravil

Nekateri raziskovalci se pritožujejo zaradi sprejemanja vedno novih pravil, saj jim je ob raziskovalnem delu težko (nemogoče) slediti vsem spremembam.

10. Raziskovalna skupina (study group)

ARRS se je obrnil na NUK s prošnjo v zvezi z deli, ki imajo večje število avtorjev in le-ti niso poimensko navedeni na viru. NUK je zadevo obravnaval na 17. seji Komisije za katalogizacijo.

SKLEP:

- ARRS se bo glede sklepa Komisije za katalogizacijo povezal z NUK-om. Delovna skupina, ki se je s tem že ukvarjala (OSICD, OSICN, OSICM, ARRS), bo oblikovala dokončen dogovor glede načina izkazovanja in preverjanja avtorstva.

11. Razno

Sprejet je bil dogovor o nekaterih spremembah v izpisu bibliografij:

- Privzeta vrednost v SICRIS-u bo izpis brez altmetrike.
- Beseda tipologija se spremeni v tip dela, kjer je to potrebno.

Sestanki s predstavniki OSIC-ev in ARRS bodo po novem dvakrat letno.

Pripravila: mag. Apolonija Marolt Zupan

Maribor, 25. 5. 2017